

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

MUNKAERŐPIACÉRT FELELŐS HELYETTES ÁLLAMTITKÁR

Iktatószám: NGM/10965/1/2017.

Németh László Úr részére
elnök

Szociális Szövetkezetek Országos Szövetsége
Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

A szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény szociális szövetkezetre vonatkozó szabályainak alkalmazásával kapcsolatban, az Országgyűlés Népjóléti Bizottsága, az Igazságügyi Minisztérium, valamint a Belügyminisztérium által a Nemzetgazdasági Minisztériumhoz megküldött levelére válaszolva, az azokban feltett kérdésekre vonatkozóan a következők szerint tájékoztatom:

1. A névhasználatban mit jelent a fő tevékenységre utaló megjelölés a gyakorlatban? A TEÁOR szerinti főtevékenységet kell a névben szerepeltetni, vagy minden szövetkezet kitalál egy névbe illeszthető főtevékenység elnevezést?

Az egyes foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2016. évi CXLV. törvény 2017. január 1-jétől többek között módosította a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvényt (a továbbiakban: Sztv.) oly módon, hogy a szociális szövetkezetnek a nevében szerepeltetnie kell a fő tevékenységére való utalást.

Az Sztv. korábban is előírta, hogy a szociális szövetkezetnek a nevében viselnie kell a „szociális szövetkezet” megnevezést. A módosítás ezt a rendelkezést csupán a főtevékenységre való utalással egészítette ki.

A szociális szövetkezet célja a hátrányos helyzetben lévő tagjai számára munkafeltételek teremtése, valamint szociális helyzetük javításának egyéb módon történő elősegítése.

A módosítást az a gyakorlati tapasztalat indokolta, hogy a szociális szövetkezetek gyakran a törvényben meghatározott céltól eltérő olyan tevékenységet folytattak (vendéglátóipar, call-center, ügyfélszolgálat működtetése, építőipar stb.), melyek többsége ellátható hagyományos munkaviszony keretében is. Ezekben az esetekben nyilvánvaló, hogy a szociális szövetkezeti foglalkoztatási formát csak a kedvezőbb jogszabályi környezet miatt vették igénybe.

A módosítás célja az volt, hogy a szociális szövetkezet a valóságban is olyan tevékenységet folytasson, amely a törvényben meghatározott célnak, és az eredeti szándéknak megfelel, továbbá ne jelenjen meg olyan ágazatokban, ahol a jelenléte nem

indokolt, és a jogszabályban, számára biztosított kedvezmények **ne szolgálják olyan tevékenységek finanszírozását, amelyek nem felelnek meg az eredeti céljának.**

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:331. § (4) bekezdése szerint a szövetkezet (és idetartozik a szociális szövetkezet is) létesítő okiratának tartalmaznia kell a jogi személy létesítő okiratának általános tartalmi elemeit. A Ptk. 3:5. § c) pontja szerint a jogi személy létesítő okiratának többek között tartalmaznia kell a célját vagy fő tevékenységét.

A Ptk. – tekintettel arra, hogy a jogi személyek tevékenysége szerteágazó lehet – nem határozza meg a fő tevékenység fogalmát, és a meghatározásának módját sem. A Ptk. 3:331. § (1) bekezdése szerint **a szövetkezet létesítő okirata az alapszabály.** Ha a szociális szövetkezet fő tevékenységét az alapszabály tartalmazza, akkor **a nevében is azt a tevékenységet kell meghatározni, amit az alapszabály fő tevékenységként megjelöl.** Ha a szociális szövetkezet alapszabálya nem tartalmazza a fő tevékenység megjelölését, akkor vagy az általa folytatott valamennyi tevékenységet, vagy azt a tevékenységet kell megjelölnie a szociális szövetkezet nevében, amely(ek) a szociális szövetkezet tevékenységére leginkább jellemző.

2. Kérjük, nevezzék meg azt a jogszabályt, amely alapján azonosítható jogszabályban meghatározott karitatív tevékenységet ellátó közhasznú jogállású szervezet?

Az Sztv. 15. § (1) bekezdése sorolja fel azokat a szervezeteket, amelyek közül legalább egynek a – természetes személy tagokon kívül – a szociális szövetkezet tagjai között szerepelnie kell. Ez a felsorolás tartalmazza a **„jogszabályban meghatározott karitatív tevékenységet ellátó közhasznú szervezet” kifejezést.**

A **közhasznú jogállás** megszerzésének feltételeit az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény 12. alcíme szabályozza.

A **karitatív tevékenységgel** kapcsolatos szabályokat a Karitatív Tanács megalakításáról és működésének részletes szabályairól szóló 65/2000. (V. 9.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) tartalmazza.

A Korm. rendelet 1. § (4) bekezdés a) pontja szerint a rendelet alkalmazásában karitatív tevékenységek a mentéshez, a katasztrófa elhárításhoz, a szociálisan hátrányos helyzetben lévők, így különösen az idősek, a gyermekek, a fogyatékosok, a hajléktalanok, valamint a büntetés-végrehajtási intézetekből szabadultak ellátásához természetben nyújtott humanitárius segélyezési tevékenységek, amelyek során a segélyezés, illetve a segítségnyújtás

aa) fajra, nemre, nemzetiségre, meggyőződésre, felekezeti hovatartozásra tekintet nélkül történik, továbbá

ab) alapvető szükségletek kielégítésére vagy esetleges jövőbeli katasztrófára való felkészülésre szolgál, valamint

ac) nem támogat politikai célokat, és

ad) prioritását kizárólag a rászorultság mértéke határozza meg.

A Korm. rendelet a karitatív tevékenység fogalmát ugyan a saját alkalmazásában állapítja meg. Tekintettel Sztv. 15. § (1) bekezdésében szereplő **„jogszabályban meghatározott**

tevékenységet ellátó” kifejezésre, a Korm. rendelet meghatározását az Sztv. alkalmazása szempontjából is irányadónak lehet tekinteni.

Az előzőekben foglaltakra tekintettel álláspontom szerint a szövetkezeti törvény 15. § (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából, **a jogszabályban meghatározott karitatív tevékenységet ellátó szervezetnek az a szervezet tekinthető, amely a 2011. évi CLXXV. törvény 12. alcíme szerint a közhasznú jogállást megszerezte, és olyan tevékenységet lát el, amely a 60/2000. (V.9.) Korm. rendelet 1. § (4) bekezdése szerinti feltételeknek megfelel.**

3. Amennyiben a szociális szövetkezet karitatív tevékenységet lát el és közhasznú jogállású, akkor önmagában teljesíti a törvényi előírást, vagy ebben az esetben is fel kell vennie önkormányzati vagy karitatív szervezetet tagnak?

Az Sztv. 15. § (1) bekezdése nem a szociális szövetkezet tevékenységére, hanem tagsági összetételére vonatkozó feltételt határoz meg. Ezért ezt a feltételt – a tagság összetételére vonatkozóan – annak a szociális szövetkezetnek is teljesítenie kell, amely karitatív tevékenységet lát el, és a közhasznú jogállást megszerezte.

4. Kérem, értelmezzék, hogy az önkormányzat vagy a karitatív szervezet hogyan válik tagjává a szociális szövetkezetnek? A szociális szövetkezetbe az önkormányzatok vagy karitatív szervezetek fognak tagnak jelentkezni?

A Ptk. 3:354. § (1) bekezdése szerint a szövetkezeti tagsági jogviszony a szövetkezet alapításakor vagy kérelem alapján, tagfelvétellel keletkezik. A Ptk. 3:326. § (4) bekezdése szerint nem lehet a tagokat nyilvános felhívás útján gyűjteni. A Ptk. ez utóbbi rendelkezése a tagság személyes érdekeltiségének igényét fejezi ki, vagyis azt, hogy a szövetkezet nem lehet a személyes kapcsolatokat nélkülöző, tőkeegyesítő jogi személy.

Álláspontunk szerint *bármelyik helyi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, jogszabályban meghatározott karitatív tevékenységet ellátó közhasznú jogállású szervezet önmagától is kérelmezheti a tagfelvételt az adott szociális szövetkezetbe.* Lehetőség van arra is, hogy a szociális szövetkezet keresse (nem nyilvánosan) ezeket a szervezeteket a csatlakozás reményében. Ez utóbbi esetben is irányadó azonban, hogy a szervezeteknek a tagfelvételhez kérelmet kell benyújtani a szociális szövetkezethez.

5. Kérjük, értelmezzék számunkra a 2006. évi. X. tv. hatályba lépésére vonatkozó 107 §-t. Hivatkozik a 106. §-ra és a 113. §-ra, de azok hatálytalanítva lettek (4 és 10 éve).

A szövetkezetről szóló 2006. évi X. törvény 2006. január 1-jén került kihirdetésre. A törvény 107. § (1) bekezdése kimondja, hogy ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő **hatodik hónap első napján lép hatályba.** Rendelkezéseit a hatálybalépését követően alapított szövetkezetekre, valamint a hatálybalépésekor már működő és a 106. § (1) bekezdésének megfelelően alapszabályukat módosító szövetkezetekre kell alkalmazni.

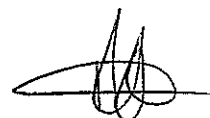
Az Sztv. 107. § (2) bekezdése az (1) bekezdésben megfogalmazott hatályba lépési időponttól egyes rendelkezések tekintetében eltérő hatályba lépési időpontot fogalmaz meg.

Ezek a rendelkezések az Sztv. eredeti, vagyis a kihirdetett szövegében lévő 106. §-ára, valamint 113. §-ára vonatkoznak. **A törvény eredeti hatályba lépésére vonatkozó rendelkezést nem kell és nem is szabad módosítani abban az esetben, ha a törvény a hatályba lépését követően módosul, vagy egyes §-ai a hatályba lépését követően hatályon kívül helyezésre kerülnek.**

Kérem a válasz szíves tudomásulvételét.

Budapest, 2017. április „11.”

Üdvözlettel

dr. Simon Attila István